

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięczna z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Krajowej Oszczędnościowej Nr. 61206.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. F. Marji 52. Tel. 2245. Słr. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Reklamów nadawanych rokrocznie nie zwraça.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. w tekście nadstawiane 40 gr. — za tekstem 30 gr. Drobną ogłoszenia wiersza najniższy 25 gr. — każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, oytrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Konsumcja i bezrobocie w Polsce

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, robotników zatrudnionych w górnictwie, hutnictwie i przemyśle przetwórczym w dniu 1 stycznia 1929 r. liczone 862,8 tys., a w dniu 1 stycznia rb. — 478,6 tys., tj. o 44,3 proc. mniej. Przeszło 384 tys. osób znalazło się bez pracy, ponieważ produkcja nie została wchłonięta ani przez konsumpcję wewnętrzną, ani przez wywóz zagranicę. Rzeczywista zaś liczba bezrobotnych tylko w tych datach jest właściwie jeszcze wyższa, ponieważ przytoczone dane dotyczą tylko zakładowo zatrudniających ponad 20 robotników.

A tymczasem — pomijając nawet wywóz zagraniczny — ilość bezrobotnych niewątpliwie zmniejszyłaby się nader wydatnie, gdyby udało się podnieść u nas konsumpcję wewnętrzną artykułów codziennego użytku. Nie potrzebujemy przytym dorównywać zagranicy, wystarczyłoby; aby spożycie ogólne osiągnęło poziom pewnych naszych dzielnic. Spożycie zaś to, im bardziej posuwać się będziemy ku wschodowi, będzie coraz mniejsze. W zakresie niektórych artykułów różnica są wręcz rażąca. Tak np. konsumpcja węgla na jednego mieszkańca w Polsce w roku 1932 wynosiła przeciętnie 378 kg., przy czym w woj. centralnych 344 kg., w wschodnich — 27, w południowych — 195 a w zachodnich — 1.255 kg. Gdyby konsumpcja węgla znajdowała się na poziomie dzielnic zachodniej, spożycie wyniosłoby 28.940 tys. tonn, ponieważ zaś produkcja w tym roku wynosiła 28.800 tys. tonn (w liczbach zaokrąglonych), to produkcja ta wystarczyłaby za ledwie na pokrycie konsumpcji wewnętrznej. Nie potrzebowałibyśmy zatem wywozić całkiem węgla zagranicę po cenach deficytowych, bądź też o ileśmym chcieli wywozić, należałoby zwiększyć produkcję, a więc zatrudnić pewną ilość pracowników, obecnie bezrobotnych.

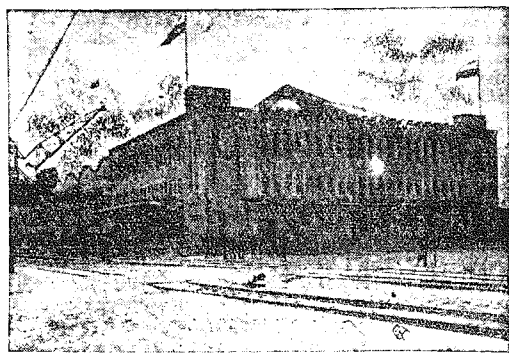
Mutatis mutandis to samo zachodzi i w innych dziedzinach naszego gospodarstwa narodowego. Konsumpcja tytoniu np. na jednego mieszkańca wynosi w Polsce 17,0 zł., w woj. wschodnich 8,4 zł., w zachodnich — 29,1 zł. Gdyby konsumpcję podnieść do poziomu woj. zachodnich, to do chody monopolu tytoniowego zwiększyłby się o 400 milj. zł., a więc prawie podwoiłby się. Konsumpcja cukru zwiększyłaby się w tych warunkach o 156.420 tonn, spirytusu — o 11.900 tys. litrów, nalty — o 6.270 tonn, żelaza walcowanego — o 203.612 tonn, cementu — o 369.600 tonn. Zauważyć przytem należy, że przytoczone liczby odnozą się już do czasów ostatnich klędy konsumpcji w porównaniu z okresem przedkryzysowym zmniejszyła się również i w dzielnicy zachodniej bardzo poważnie.

Biorąc pod uwagę cyfry dotyczące konsumpcji, należy stwierdzić, że znajduje się ona na poziomie najwyższym w woj. zachodnich, drugie miejsce zajmują centralne; trzecie — południowe, czwarte wreszcie — wschodnie. Jednym słowem im dzielnicą jest bardziej uprzemysłowiona, tem większe jest i jej spożycie. Przemysł zatem netyliko produkuje, ale też jest i doskonałym odbiorcą. Aby więc podnieść chłonność rynku wewnętrznego, a w ten sposób zmniejszyć zarazem bezrobocie, należy rozwinąć przemysł krajowy. Na jeden jeszcze szczegół należy zwrócić uwagę. Konsumpcja spadła skutkiem

przesilenia gospodarczego i zubożenia sześciu lat wstecz ludność tak u nas, jak i za granicą. Okazuje się jednak, że i spadek ten jest nader niejednakowy. Spożycie tytoniu najwięcej spadło w woj. wschodnich, gdyż o 20,8 proc. (z 10,6 na 8,4 zł. na mieszkańca), natomiast w zachodnich — o 15,7 proc. (z 34,5 na 29,1 zł.), spirytusu — również we wschodnich — o 23,3 proc. (z 0,60 do 0,46 litra), w zachodnich — o 13,8 proc. (z 1,23 do 1,06 litra), cukru — w woj. południowych — o 12,8 proc. (z 8,18 do 7,13 kg.), w zachodnich — o 9,2 proc. (z 15,2 na 13,8 kg., nalty — we wschodnich — o 28,4 proc. (z 3,27 na 2,34 kg.), w zachodnich — o 14,8 proc. (z 1,671 na 1,255 kg.) żelaza walcowanego — w centralnych o 63,1 proc. (z 6,4 na 2,36 kg.), w zachodnich — o 36,5 proc.

Dworzec morski w Gdyni.

Nowowzbudowany dworzec morski w Gdyni, którego poświęcenie odbyło się w ub. piątek w ramach uroczystości po poświęceniu portu gdynińskiego, w związku z zakończeniem zasadniczego etapu rozbudowy. Poświęcenia dworca dokonał ks. biskup Okoniewski w obecności p. ministra przemysłu i handlu dr. F. Zarzyckiego, reprezentującego Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, ministrów Becka, Kalńskiego, Nakoniecznikowa - Klukowskiego, Zawadzkiego, Komisarza Generalnego

Rzeczypospolitej w Gdańsku Papego oraz konsulów państw obcych.

Ponowny wybuch rewolucji w Hiszpanji.

Madryt. — Pomimo najenergiczniejszych wysiłków rządu w celu stłumienia rewolucji w kraju, powstanie anarchystyczne syndykalistów w ciągu ubiegłej nocy wybuchło z nową siłą.

W Madrycie, gdzie spokój zdawał się być całkowicie przywrócony, dokonano jednakże zamachów bombowych, które na szczęście nie pociągnęły za sobą ofiar w ludziach.

W Barcelonie przez całą noc trwała strzelanina, szczególnie na przedmieściach. W centrum rzucono cztery bomby, od których dwie osoby poniosły śmierć, a wiele innych poważne rany. Piekarze ogłosili strajk, wobec czego zaopatrzenie w chleb nastąpiło z wielkimi trudnościami przy pomocy wojska.

15 kilometrów od Walencji wysadzono w powietrze most kolejowy, przezem po ciąg pociągów Walencia - Sewilla runął w przepaść. Dotychczas wydobyci 5 zabitych, 16 niebezpiecznie i 27 leżących rannych.

W Granadzie ekstremiści podpalili 6 kościołów i klasztorów, które po większej części spaliły się doszczętnie. Jednocześnie anarchiści zniszczyli w mieście urządzenia wodociągowe.

Z Saragossy donoszą o 6 zabitych. Interwencyjne wojsko zostało ostrzelwane z dachów i różnych zakątków. Rozruchy trwały bez przerwy do rana. Również z Alfajaru donoszą o 14 zabitych syndykalistów.

(z 14,5 na 9,21 kg.) Jedynie konsumpcja cementu spadła w woj. zachodnich najwięcej gdyż o 37,9 proc. (z 35,6 na 22,1 kg.), wówczas gdy w południowych o 28,5 proc. (z 15,8 na 11,3 kg.).
Zauważyć jeszcze należy, że jak dotychczas trudno stwierdzić aby bojkot, proklamowany przez pewne koła ukraińskie u dał się spadek konsumpcji tytoniu w woj. zachodnich wynosił 17,9 proc. (w całej Polsce 17,0 proc.), spirytusu 14,3 proc. (w Polsce 18,6 proc.). Wpływ bojkotu za tem nie jest widoczny.
—ix—

ło w rękach syndykalistycznych związków robotniczych i związku iberyjskich anarchistów.

Rozrzucano ulotki, nawołujące do zbrojnego powstania przeciw państwu. W ulotce powiedziano, że należy usunąć wszelki autorytet i własność prywatną. Nowy sztafender jest czarno-czerwony.

Z pronicji nadchodzą dalsze wiadomości o robocie wyrotowej. W Gijón znaleziono w pewnej fabryce maszynę piekielną. W Cordobe anarchiści podpalił kościół. W Barcelonie w różnych punktach miasta eksplodowało 7 bomb, wyrządzając duże szkody materialne. W Compostella, Almeria, Huelma i Jaen skonfiskowała policja składy bomb i broni. W Prąd koło Barcelony podpalono kilka takówek prywatnych i samochodów ciężarowych.

W Madrycie trwa w dalszym ciągu strajk kelnerów. Policja wykryła tajne zebranie przewódców komunistycznych i aresztowała 42 osoby. W stolicy panuje zupełny spokój.

Mussolini zaproszony do Moskwy.

Wiedeń. — Wedle doniesień „Neue Freie Presse” z miarodajnych kół sowieckich, które miały sposobność przeprowadzić rozmowy z Litwinowem, dąży Mussolini faktycznie do zespolenia wszystkich wielkich mocarstw wraz z Rosją. Plan ten nie przybrał jeszcze narazie form konkretnych. Mussolini jest gotów do rozpróśnienia obaw Francji w ten sposób, że przeprowadzi akcję tego zespolenia w ramach Ligi Narodów.

Rosja sowiecka zachowuje jednak eo do tego planu wielką rezerwę, wobec czego jest bardzo wątpliwe, aby uczestniczyć mogła w takim bloku mocarstw pod egidą Mussoliniego, zwłaszcza, że Polska zajmuje wobec tej konstelacji stanowisko odmowne, a Rosja sowiecka nie chciałaby sobie zepsuć w chwili obecnej przyjaźni stosunków z Polską z powodu akcji, przez którą tak Polska, jak też państwa male czułyby się poszkodowane. Z inąd donoszą, że Mussolini został zaproszony przez rząd sowiecki oficjalnie na przyjazd do Moskwy.

Komuniści i anarchiści kierowali ruchem.

Madryt. — Nowe wiadomości o próbie wywołania powstania w Hiszpanji stwierdzają, że kierownictwo ruchu spoczywa-

Wybory do Rad miejskich w Małopolsce.

Kraków. — Od 1914 roku poraz pierwszy Krakowianie w niepodległej Polsce pospieszyli wczoraj do lokali wyborczych by oddać głos na swoich przedstawicieli do Rady i zarządu miasta.

Do godz. 12-ej w południe głosowało 36 do 40 procent Krakowian. Ruch wyborczy zaznaczył się jednak silniej na periferiach miasta, jak w samem centrum. Po południu głosowało ponad 80 procent wyborców. Szczególnie silny ruch wy-

borczy dał się zauważyć w śródmieściu. Po zamknięciu lokali wyborczych o godzinie 19-ej, głosowali jeszcze bardzo liczni wyborcy, którzy przed godziną 19 znajdowali się już w lokalach.

Sposób obliczenia głosów i rozdzielania mandatów jest wedle nowej ordynacji wyborczej dość zawiły, tak, że ostateczne wyniki wyborów zostaną przez komisję okręgową ustalone dopiero w po niedzięk, a potem główna komisja wy-

Na nadchodzącą gwiazdkę wielki wybór Podarków Gwiazdkowych, Ozdób Choinkowych i t. p. Kalendarze na 1934 rok. Sklep „Gońca Częstochowskiego” II Aleja, 26 tel. 2050.

borcza na podstawie tych wyników dokona rozdzielania mandatów.

Wybory na terenie pow. krakowskiego miały przebieg spokojny. Wysoki procent głoszących wykazuje Wieliczka. W Skawinie dopoludnia oddało głosy około 80 procent wyborców. W Wieliczce około 90 procent głoszących.

Wybory nie odbyły się w następujących 11-tu miastach z powodu zgłoszenia tylko jednej listy B. B., a mianowicie: w Andrychowie, Bochni, Dobczycach, Grybowie, Krzeszowicach, Niebopolomach, Piłźnie, Piwnicznej, Ropczycach, Starym Sączu i Szczakowej.

Lwów. — Na terenie woj. lwowskiego odpadły wybory w 14 miejscowościach w 32 okręgach.

Wybory odbywały się obecnie jeszcze w 24 miejscowościach w 18 powiatach. Ma być wybranych 444 radnych. Przebieg wszędzie normalny. Frekwencja do południa wynosiła 30 procent. Spokój nigdzie nie został zakłócony.

Lwów. — Na terenie województwa tarnopolskiego odbyły się wybory do rad gminnych w 14-tu miastach bez głosowania z powodu zgłoszenia tylko jednej listy.

Na 47 miast w województwie lwowskim rozpisane zostały wybory w 39-tu gminach. Nie rozpisano we Lwowie, Drohobyczu, Przemyslu, Samborze, Tarnobrzegu, Rozwadówiu i Strzyżowie. W ostatniej chwili z powodu wyciągnięcia list odroczone wybory w Rudkach.

Wybory niedzielne obejmują 38 miast w 24 powiatach, 98 okręgach. Wybrano 632 radnych. Z powodu zgłoszenia jednej listy, względnie wyciągnięcia i unieważnienia innych, odpadły wybory w następujących 12 miastach: Jarosław, Winniki, Mościska, Sądowa Wisznia, Rudnik, Przeworsk, Niemirów, Białowa, Rymaków, Kuliów, M. in. z powodu unieważnienia list odpadły wybory w Brzozowie i Ustrzykach.

TELEGRAMY

TAJEMNICZE PODRÓŻE KS. STAHRBERGA.

Wiedeń. — W tutajszych kołach politycznych rozszedła się wiadomość o tajnym pobycie przywódcy Heimwehry ks. Stahrberga w Londynie, gdzie przeprowadził rozmowy z rozmaitymi osobistościami ze świata politycznego. Ks. Stahrberg zwiedził już Szwajcarię i Holandję i zamierza udać się z Londynu do Paryża.

PRZEWIDYWANIE WOJNY DOMOWEJ W IRLANDJI

Londyn. — Gazeta niedzielnia „People” przepowiada bliski wybuch wojny domowej w Irlandji. Następnym krokiem de Valery po rozwiązaniu organizacji „niebieskich koszul” i ogłoszeniu tej organizacji za nielegalną, będzie aresztowanie przywódcy tej organizacji generała O'Duffy. Ten krok będzie — zdaniem gazety — hasłem do rozpoczęcia wojny domowej, albowiem organizacja „niebieskich koszul”, licząca przeszło 60.000 członków, będzie stawiała czynny opór.

„People” przewiduje, iż rząd brytyjski nie będzie się mieszał do tych wewnętrznych rozgrywek irlandzkich, chcąc pozostać najzupełniej neutralnym i wobec tego wojsko brytyjskie nie zostanie do Irlandji wezwane.

„HANDEL SYMBOLAMI ŚWIĄTECZ- NEM ZAKAZANY DLA ŻYDÓW”

Berlin. — Zarządzeniem okręgowej organizacji handlu i rękodzieła w Szczecinie, ogłoszone okólnik, zakazujący firmom niechrześcijańskim umieszczania w oknach wystawowych oraz sprzedaży wszelkich przedmiotów, symbolizujących kult chrześcijański w okresie świąt Bożego Narodzenia. Zakaz rozciągnięty ma być również na okres świąt Wielkiej Nocy.

ATAK BOMBOWY NA PROWINCJĘ FUKIEN.

Szanghaj. — Wojska chińskie przypuściły nowy atak bombowy na nieposłuszny prowincję Fukien. W ub. sobotę cały dzień samoloty chińskie bombardowały miasto Saucou, przyczem jak donoszą gazety, 38 osób zostało zabitych.

KTO CHCE CHÓC RAZ WIDZIEĆ PANIE DOMU W DOSKONAŁYM HUMORZE?

Kto tego naprawdę chce, ten powinien leżąc dził udać się do kłauzury Ryszarda Niedzielska, Słiad Towarzystwa Kolonjalnych, Czesotkowa Stradom, ul. Płastowska 71, gdzie obecnie odbywają się praktyczne pokazy prawni Persilom. Panie swiadczące że potrafią nie wprawliwieć masą doświadczone nowocy, żeby się zachowywać: żadna nie będzie nie wyrobiona! I to, że pranie kolonjalne bliższe, wleczona i to, szternego ledwabia, jest rzeczą tak prostą. Trzeba więc przyznać rację tym, co mówią: „Środki do prania jest wiele, ale Persil jest tylko jeden!”

Przed wprowadzeniem dyktatury wojskowej w Japonii

Tokio. — Wszystkie oznaki w życiu politycznym Japonii wskazują na to, że już w najbliższej przyszłości obwołana zostanie dyktatura wojskowa, na której czele staną min. wojny Araki i minister marynarki wojennej Osumi. Nawet ostatni kompromis w sprawie budżetu marynarki wojennej zawarty między ministrem marynarki, a ministrem skarbu, który — jak wiadomo — zagroził swą dymisją, nie będzie mógł powstrzymać rozwoju sytuacji politycznej w kierunku dyktatury wojskowej.

Patriotycznie usposobione masy narodu japońskiego, które reprezentują olbrzymią większość, już obecnie domagają się skategorycznie obalenia dotychczasowego systemu rządów i objęcia rządu przez swoich mężów zaufania.

Co zawiera

projekt Mussoliniego reorganizacji Ligi Narodów?

Paryż. — Ofensywa rewizjonistycznej polityki włoskiej wchodzi obecnie w stadium realizacji. W świetle wiarogodnych informacji konkretny włoski plan reorganizacji Ligi Narodów da się streścić, jak następuje:

1) Na czele Ligi Narodów stanie komitet czterech głównych mocarstw europejskich, a więc: Francji, W. Brytanji, Niemiec i Włoch. W razie przyjęcia zaproszenia przez Stany Zjednoczone, Rosję sowiecką i Japonię komitet ten rozszerzy się do liczyby 7 mocarstw. Celem komitetu będzie ustanawianie porządku dziennego obrad Ligi Narodów. Znaczy to, że komitet będzie mógł przedstawiać zgromadzeniu lub odżuć dowolnie sprawy, które uznaje za obojętne.

2) Zasada jednomyślności będzie zastąpiona zasadą większości trzech czwartych głosów w głosowaniach na plenum Ligi Narodów.

3) Jednomyślność będzie natomiast obowiązywała w głosowaniach komitetu głównych mocarstw.

Treść tego planu zakomunikował Mussolini generalnemu sekretarzowi Ligi Narodów, Avenolowi.

Wbrew tendencyjnym pogłoskom, rozsiwanym w Rzymie i Berlinie, rząd francuski uważa projekt włoski za bezwarunkowo nie do przyjęcia.

LITWINOW WRÓCIŁ DO MOSKWY.

Moskwa. — Komisarz Litwinow przybył do Moskwy, powitany na dworcu przez Krestińskiego, Karachana, Stomoniakowa, ambasadora sowieckiego w Stanach Zjednoczonych Trojanowskiego, ambasadora Chiczczuka, ambasadora Nadolnego, charge d'affaires włoskiego Berardisa oraz przedstawicieli prasy sowieckiej i cudzoziemskiej.

Francusko-beziskie fortyfikacje nad granicą wschodnią.

Paryż. — W związku z rozmową min. Paul-Boncoura z ambasadorem belgijskim, „Paris Midi” dowiaduje się z kół szlubiowych do Quai d'Orsay, iż obaj mężowie stanu szczegółowo omówili program rozbudowy fortyfikacji granicznych.

Program ten, wypracowany wspólnie przez francuski i belgijski sztab generalny przewiduje przedłużenie już istniejącej francuskiej linii fortyfikacji na granicy wschodniej Francji o kilkadziesiąt kilometrów na północny zachód wzdłuż granicy belgijskiej, przyczem w pewnych miejscach linia ma przejść zupełnie na terytorium belgijskie.

Jak słychać, program rozbudowy fortyfikacji, który będzie wykonany kosztem obu państw, został już zatwierdzony przez miarodajne czynniki francuskie i belgijskie.

DALSZA MILITARYZACJA GDANSKA

Gdańsk. — Organizacja bojowa partii hitlerowskiej w Gdańsku, a mianowicie SS, wykazuje w ostatnich dniach ogromny rozrost organizacyjny. W związku z tem, obok istniejącej już dawniej chorągwi nr. 36, zostały utworzone 3 nowe chorągwie, a mianowicie chorągiew piechoty nr. 71, chorągiew konna nr. 3 oraz chorągiew motorowa. Wszystkie te cztery jednostki podlegają dowódcy Lorenzowi.

WOJSKOWY SAMOLOT CZESKOŚĆ WACKI ZABŁADŁ NA TERYTORIUM NIEMIECKIM.

Niemodlin. — Jak dopiero obecnie stało się wiadomym, w czwartek po południu wyładował w pobl. Ż. Niemodlina na Śląsku niemiecki samolot czesko-wacki samo-

lot z dwoma lotnikami. Jeden z nich wysiadł z aparatu i zapytał ludzi znajdujących się opodal, jak się nazywa najbliższe większe miasto. Otrzymałszy odpowiedź, lotnik wysiadł z powrotem do samolotu, poczem maszyna odleciała w kierunku południowym. Dochodzący wykazywał, że był to wojskowy samolot czesko-wacki.

LINDBERGH SPEDZI ŚWIĘTA W DOMU.

Nawy Jork. — Jak donoszą, Lindbergh wystartował w niedzielę z Para, lecąc do Manaus, by w poniedziałek ponownie wrócić do Para. Małżeństwo Lindbergh zamierza następnie zakończyć swój lot przez Trinidad i Miami, by Boże Narodzenie spędzić w domu.

WARJAT W PALACU BURBONSKIM.

Paryż. — Wczoraj około godziny 15-ej aresztowano w pałacu burbońskim osobnika, który przedstawił się niepostrzeżenie na dziedzińcu izby deputowanych, dwukrotnie strzelił z rewolweru w powietrze. Przypuszczają, że jest to chory umysłowo, który w ten sposób chciał zwrócić na siebie uwagę.

MIN. PAPEE W WARSZAWIE.

Warszawa. — Dnia 10 b. m. rano przybył do Warszawy komisarz generalny R. P. w Gdańsku min. dr. Papee. Pobyt p. min. Papee w Warszawie stoi w związku z poniedziałkową wizytą prezydenta senatu gdańskiego dr. Rauschninga.

PREZYDENT GDANSKA BĘDZIE PRZY JĘTY PRZEZ MARSZ. PIŁSUDSKIEGO?

Gdańsk. — Zbliżone do senatu gdańskiego koła polityczne zapowiadają, iż prezydent senatu gdańskiego dr. Rauschning wyjedzie do Warszawy, dokąd przybędzie w poniedziałek dnia 11 b. m. rano.

Wizyta dr. Rauschninga w Warszawie nie będzie miała charakteru oficjalnego. Celem jego podróży jest bezpośrednio porozumienie się z polskimi czynnikami miażdżącymi na temat kilku aktualnych spraw gospodarczych polsko-gdańskich.

ODSLONIECIE TABLICY KU CZCI S. P. HOŁÓWKI W WARSZAWIE.

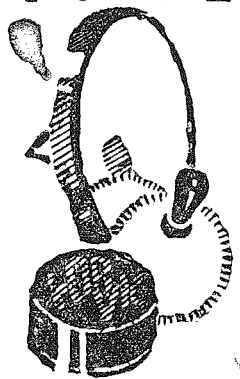
Warszawa. — W gmachu ministerstwa spraw zagranicznych nastąpiło wczoraj w południe uroczyste odsłonięcie brązowej tablicy ku czci s. p. Tadeusza Hołówni. Fundatorem tablicy jest akademicki Oddział Zw. Strzeleckiego im. Hołówni.

Uroczystość otworzył przemówieniem prezes Zw. Strzeleckiego mec. Paschal. Następnie premier Jędrzejewicz dokonał odsłonięcia tablicy, poczem min. Beck wygłosił przemówienie w imieniu ministerstwa spraw zagranicznych.

ZGON.WYBITNEGO POETY I POW. STANCA WIELKOPOLSKIEGO, S. P. ROMANA WILKANOWICZA.

Poznań. — Dnia 7 b. m. zmarł w Poznaniu znany poeta Wielkopolski s. p. Roman Wilkanowicz w wieku lat 47. Przedwcześnie zmarły, który ostatnie lata swego życia se atoczymem znośił ciężkie cierpienia, które powoli go na łożo boleści, znany był powszechnie jako niezrównany odtwórca starego Poznania. Imię Jego rozświatlił tchnące grąjącym patrio-

5 FLEURS FORVIL

PUDER DLA PIEKNEJ PANI

Prześmy nie ulegać namowom sprzedawców, nusiących pudry o ładzących podobnych opakowaniach i nazwach, sprzedawców zamiast oryginalnego pudru 5 Fleurs Forvil Paris.

Oryginalny puder 5 Fleurs Forvil Paris posiada aśpis na denku

„POUDRE FORVIL”

Pełecamy wszechświatowej sławy wody toaletowej i perfumy 5 Fleurs Forvil Paris oraz inne zapachy.

tyzmem poezje wojenne jak „Elegie” i „Chryste Elejson” oraz jego wspomnienia z powstania wielkopolskiego p. t. „Bezimienni bohaterowie”. S. p. Wilkanowicz jest ponadto autorem rzadkiej obecnie ale, niewieleż żródnowej pracy p. t. „Cwierćwiecze życia kulturalnego Wielkopolski”. Przez długie lata był wydawcą i redaktorem pism satyrycznych.

Za niepodległościową działalność konspiracyjną odcierniał kazi w Szpandawie, a wyzwolony z murów celi w r. 1918 natychmiast wraca do Poznania, gdzie organizuje oddział poznański Polskiej Organizacji Wojskowej, z którą jako pierwszy w grudniu 1918, chwytą za broń. Przez cały czas powstania wielkopolskiego bierze w nim czynny udział, jako chorąży sławnego wielkopolskiego „Baonu śmierci” wyrusza na oswobodzenie Wilna, a następnie walczy prawie na wszystkich frontach Polski.

Cześć Jego Pamięci.

OTWARCIE OGÓLNOPOLSKIEGO ZJAZDU PRZECIWGRUZIŁCZEGO W WARSZAWIE.

Warszawa. — W sobotę rozpoczął się trzydniowy ogólnopolski zjazd przeciwgruziński. Wiąże się on z 25-leciem sanatorium w Rudce oraz jubileuszem warszawskiego towarzystwa przeciwgruzińskiego.

Uroczystości związane z temi rocznicami rozpoczęły się włącznie w piątek. Złożyły się na nie akademja w sali radni miejskiej oraz raut, wydany przez prezydenta Warszawy Słomińskiego.

Na zjazd zjechało się około 400 lekarzy, dyrektorów sanatorium, działaczy społecznych, słowem tych wszystkich, którzy w Polsce zajmują się czynnie walką z gruźlicą.

Falszwy alarm

Banku Rolnego sprowadził policję w pancierzach.

Warszawa. — Państwowy Bank Rolny posiada specjalne połączenia alarmowe na wypadek napadu bandyckiego. Przyciski alarmowe umieszczone są na podłodze pod biurkami.

W sobotę około godz. 10-ej rano jeden z urzędników przez nieostrożność nacisnął guzik powodując alarm. W niespełna dwie minuty od alarmu zjechał przed bank pancerny samochód z oddziałem policjantów w hełmach i pancierzach z kabinami maszynowymi.

Policjanci w ciągu jednej minuty obstawili w szyku bojowym wszystkie wejścia, nie wypuszczając nikogo z interesantów. W przeciągu następnych dwóch minut przyjechało jeszcze kilka aut pancernych z policjantami, dwaj komisarze oraz przedstawicielej urzędu śledczego.

Policjanci wpadli najpierw do kas, przypuszczając, że dokonano zbrojnego napadu bandyckiego.

Po chwili wszystkie się wyjaśniło i zbrojne oddziały policji odjechały. Zu-

pełnie przypadkowo fałszywy alarm wy-
każał sprawność policji stołecznej.
PRZEDŁUŻENIE OKRESU WYBORCZE
GO W SEJMIE ŚLĄSKIM.

Katowice. — Dnia 12 b. m. odbędzie się plenarne posiedzenie sejm śląskiego. M. in. porządek dzienny tego posiedzenia obejmuje projekt ustawy w sprawie przedłużenia okresu wyborczego, w działów gminnych, rad gminnych i rad miejskich o dwa lata. Według projektu ustawy okres wyborczy wydziałów gminnych, rad gminnych i rad miejskich we wszystkich gminach woj. śląskiego, w których wybór do tych organów gminnych odbył się przed 1 stycznia 1932 r. ma być przedłużony o dwa lata. Przedłużenie to uchwalili sejm śląski dlatego, ponieważ w międzyczasie ma być zatwierdzone przez sejm śląski zasadnicza ustawa w sprawie ustroju samorządu terytorjalnego.

Po uchwaleniu tej zasadniczej ustawy, odbędzie się na Śląsku wybory gminne. Władze chcą więc uniknąć podwójnych wyborów komunalnych.

OSZUST, B. SEDZIA ROSYJSKI,
ARESZTOWANY PO POWROCIE
Z ZAGRANICY.

Warszawa. — Na wtorek, dnia 12 bm. wyznaczono w sądzie okręgowym proces b. sędziego śledczego t. zw. „śledwatelija” z czasów rosyjskich, Józefa Górskiego.

Przed kilku laty Górski wraz z niejakim Kicińskim, właścicielem majątku Rogalin, założył fikcyjną spółkę akcyjną, której kapitał zakładowy miał wynieść 2.000.000 zł. Górski wystawił tymczasowo świadectwa na akcje, urządził fikcyjne zebrania akcjonariuszów i wyłudził w ten sposób od rozmaitych osób 250.000 złotych, poczem zbiegł zagranicę. Po pewnym czasie Górski wrócił i wówczas został aresztowany.

WISŁA W WARSZAWIE STANĘŁA.

Warszawa. — W sobotę o godz. 15-ej wskutek trwającego kilka dni mrozu stanęła pod mostem Kierbedzia Wisła. Tak wczesnego zamrażnięcia Wisły dawno już nie notowano.

Marszałkowskiej 76 pożar z nieustalonej narazie przyczyny. Zapalony sutfity na pierwszym piętrze obok biura dziekanatu wydziału prawniczego.

Zaalarmowana straż pożarna natrafiła w czasie lokalizowania ognia na znaczne trudności. Dopiero o godz. 1 opuścił strażacy gmach uniwersytecki. W rezultacie spaliła się sala zwiniętej niedawno katedry historii sztuki prof. Kozickiego szafy z książkami, których część uratowano, burka i krzesła. Popołudniu zjawiała się w uniwersytecie komisja która ustaliła przyczynę pożaru oraz wysokość szkód wyrządzonych. Wynoszą one w przybliżeniu okół 3000 zł.

NAPAD BANDYCKI NA ŻONĘ
DYREKTORA ELEKTROWNI.

Kielce. — Na ul. Słowackiego w Kielcach dokonano napadu rabunkowego na Elżbietę Paszycową, żonę dyrektora elektrowni, której dwaj osobnicy usiłowali wyrwać torselek z pieniędzy.

Na podniesiony alarm przez napadniętą, rabusie zostali ucieci przez przechodniów. Są to bracia Szwaczekowie, sprawcy napadu, dokonanego na ul. Solnej przed trzema dniami, którzy przyłapani wówczas na gorącym uczynku rabunku

FOSFATYNA
FALIERA
DEALNY POKARM DZIECKA
DA TWEMU DZIECKU
SILĘ I ZDROWIE
WARSZAWA GRZYBOWSKA 8.

utlicznego, z niewytlumaczonych powodów zostały na wolności. Obecnie Szwaczeków osadzono w areszcie.

WYPADEK AWIONETKI
POZNAŃSKIEJ POD KONIEM.

Łódź. — Z aeroklubu poznańskiego z Poznania wystartowała do Łodzi awionetka R. W. D. 2 z pilotem Walendowskim i pasażerem inż. Surzyńskim. We wsi Grzymiszewo pod Koninem pilot został zmuszony do lądowania. Na skutek nieodpowiedniego terenu, lądowanie miało przebieg tragiczny, albowiem aparat strząsał się zupełnie. Pasażerowie na szczęście wyszli z wypadku bez szwanku.

WRAZENIA I UWAGI.

Apel do panienek!

Wy, które macie serduzka czułe, duże ogniste, myśl żywą i szczerą chęć do poświęceń — dowiedźcie się, kochane siostry, koleżanki i przyjaciółki, że w naszych uniwersytetach większość braci waszych, studentów, nie mają czem zapłacić wpisowego, a wielu bieduje, bo im na życie nie starcza.

Przeczytajcie „z kraju” w „Gońcu Częstochowskim” z dnia 5 grudnia b. r. — Nie lepiej się dzieje w Krakowie i w Warszawie, a napewno i w innych miastach uniwersyteckich. Siostry! czyż możemy na to pozwolić, żeby nasza młodzież przyszłe filary społeczeństwa, w przyszłości ojcowie rodzin i wychowawcy, marnieli w polowie drogi do celu, lub zmuszeni porzucić studia, temsamem otwierając podwoje wyższych uczelni i ustępować miej

sca żydom, którzy, mając pieniądze, pcha ją się za nie wszędzie. Zastanówcie się, jaka nas czeka przyszłość, jakie z tego wynikną dla nas rezultaty.

Nie czekając więc i nie ociągając się, wnieście swe młode, szlachetne serca w górę i otrąbicie na kraj cały dzień zbiórki — czy to kwiatka, czy gwiazdki, lub serca, czy co chcecie, byle przedko. I wyjdźcie na ulice z promiennym obliczem poświęcenia, a pewną jestem, że osiągniecie cel. Cel wielki i święty!

Czas sprzyja, święta nadchodzą, więc jest z czego uszczupkać bez szkody dla domu. A i karmawał nadchodzi, też go można trochę skromniejszemu uczynić. Nie wątpie, że i całe społeczeństwo stanie na wczesniej waznie i nosyppia się gorzej, jak grad. Wasza starsza siostra.

KRONIKA

Częstochowa
12
Grudnia
Wtorek

Deiś — Aleksandra m. Jutro — Eucll pn. i m. Wschód słońca o godz. 7.38 Zachód — 15.57
Kalendarzyk historyczny: Ogłoszenie Maksymiliana królom 1887 r.
— **Publiczna konferencja.** A więc dziś we wtorek o godz. 17-ej w sali teatru Kameralnego, ul. Kilińskiego, odbędzie się ciekawa konferencja, poświęcona sprawom popierania wytwórczości krajowej. Na porządku obrad referaty: p. L. Smółskiego, dyr. Szkoły Handl., p. J. Zawadzkiej, dyr. Państw. Szkoły Zawodowej Żelazkiej, delegata Sentr. T-wa Popierania Wytwórczości Krajowej z Warszawy, p. Z. Brykałkiewicza, przewodniczącej Związku Pań Domu. Po wyreczerpaniu powyższych krótkich przemówień nastąpi dyskusja i pokaz praktycznego zastosowania krajowych bakalijs przy wypieku ciast, oraz samych bakalijs. Grudzień jest okresem wzmożonej konsumpcji i większych zakupów. Niezawodnie konferencja powyższą zainteresują się szerokie stery tak konsumentów, jak kupców i producentów. Każdy obywatel winien stać się świadomym nabywcą i sprzedawcą krajowych wyrobów, powstałych z krajowych surowców, wykonanych ręką polskiego robotnika.
Wstępn bezpłatny.
— Z karty żałobnej. W dniu 10 b. m. została się w tym świecie s. p. Leona Bronisława z Włodarskich Saryusz - Kalińska, wdowa po s. p. Wiktorze, obywatelka m. Częstochowy, przeżywszy lat 70. S. p. Kalińska, znana starszemu społeczeństwu naszego miasta, należała do licznych towarzyszy dobroczynnych, biorąc w nich czynny udział przed wojną, jak i w czasie wojny.

i program prac na okres najbliższy. Poświęcenie lokalu połączone z uroczystością „Opłata” odbędzie się w niedzielę 17 b. m. o godz. 17-ej. Przyjmuje się zapisy członków i osób postronnych na pokarm pieczenia ciast i pierników. W dniu 19 b. m. zostanie otwarty pokaz „Tanich podarków gwiazdkowych pani domu”.

— Od dziś wdrożony handel kupowania i bezantami, Polski Związek Stowarzyszeń Lówieckich komunikuje, że od 1-go grudnia rozpoczął się już na terenie całej Rplidziei czas ochronny na kuropatwy oraz na kury bażancie.

Po upływie 10-ciu dni od rozpoczęcia czasu ochronnego, a więc od 11-go bm., sprzedawanie, kupowanie, przewożenie i przenoszenie kuropatw i kur bażancich, jak również podawanie ich w restauracjach i jadłodajniach jest wzbronione.

Za przekroczenie tego zakazu przewidziana jest kara grzywny do zł. 500 i aresztu do 6 tygodni oraz konfiskata zwierzęcy.

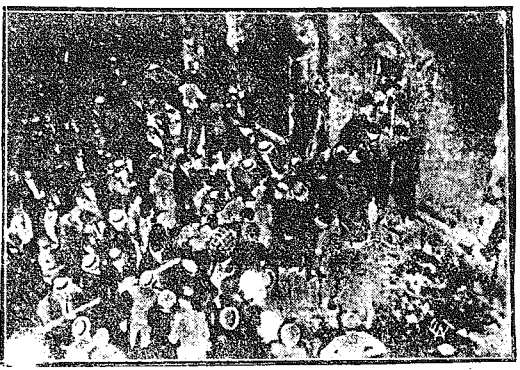
— Z uroczystości harcerskiej w Rakowie. Da. 29 listopada r. b., staraniem drużyny harcerskich w Rakowie, odbyła się uroczystość harcerska z okazji rocznicy Powstania Listopadowego.

Na wstępie kier szkoły powsz. i opiekun drużyny harc. szkolnej, p. J. Magnuski, wygłosił przemówienie p. t. „Noc listopadowa”. W pięknych i podniosłych słowach mówca podkreślił bohaterstwo samoparcie się podchorążych, złożone na ołtarzu Ojczyzny, zaznaczając, że młode pokolenie harcerskie winno iść ich śladami, wyrabiając sobie przede wszystkim posłuszeństwo, by móc w potrzebie i rozkazywać.
Deklamację „Na Białwedec” Konopnic

Przedstawienie dla dzieci.
Dnia 12 grudnia b. r. (wtorek), o godz. 12 w południe, w sali kina „Luna” dzieci 6-cio klasowej Prywatnej Szkoły Powszechnej z Węgierskiej-Falbińskiej odegrały na raz drugi piękną baśń J. Prinsheńskiego „Zaczarowana lalka”. Ceny miejsc od 50 gr. Bilety do nabycia w kancelarii Szkoły ul. Białej 10 i przy basie. Całkowity dochód przeznaczony na Towarzystwo Pomocnicy Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Lynch w Stanach
Zjednoczonych.

W San - Jose, jak to pisma donosiły, tłum wtargnął do więzienia i porwał dw. bandytów, którzy uprowadzili, a następnie zamordowali syna bogatego przemysłowca naifornijskiego Brooks. Zbrodniarze zostali przez tłum pobici do nieprzytomności, a następnie powieszeni na drzewie. Na zdjęciu tłum wderający się do więzienia w San - Jose.

Wyniki wyborów
w Matosolce

Kraków, 11.12. — Wybory objęły w województwie krakowskim 30 miast, lwowskim 38, stanisławowskim 17, tarnopolskim 30. W szeregu miast akt wyborczy nie miał miejsca wskutek zgłoszenia jednej tylko listy o charakterze kompromisowym z uwzględnieniem na niej miejscowych działaczy gospodarczych.

Podczas wczorajszych wyborów w Krakowie miasto podzielono na 11 okręgów, te zaś na obwody, których było razem 96. Przeciętnie na każdy obwód przypadło 1500 wyborców. Naogół głosowało więcej jak 70 proc. uprawnionych do głosowania. Przebieg wyborów spokojny. Agitacja mała to ożywiona. Jedynie wwraca uwagę ołbrzymia ilość atyżny bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej. Z zebranych dotychczas informacji wynika, że zdecydowaną przewagę przy wyborach zdobyła lista Nr. 1 Bezparyjnego bloku pracy gospodarczej, co nie było w warunkach obecnych niespodzianką. Obecnie komisje okręgowe uskuteczniają obliczenia, które są niezmiernie skomplikowane.

Skład rad miejskich po wczesniejszych wyborach przedstawiać się będzie w poszczególnych miastach woj. krakowskiego jak następuje: Bochnia — og. liczba mand. 24, BBWR otrzymał wszystkie. Do brzyce — og. liczba mand. 12: BBWR 9, Ch. D. 3, Stary Sącz — og. liczba mand. 16: BBWR otrzymał wszystkie, Pilzno — og. liczba mand. 12: BBWR 9, Str. lud. 3, Andrychów — og. liczba mand. 16: BBWR 13, Ch. D. 3, Brzesko — og. liczba mand. 12: BBWR 10, kupy i rzemieślnicy 2, Szczakowa — og. liczba mand. 12: BBWR 10, Ch. D. 2, Dabrowa — og. liczba mand. 16: BBWR 10, bezpartyjni 3, Str. ludowe 1, sjonisci 2, Skawina — og. liczba mand. 12: BBWR 7, blok mieszczanjski prorządowy 2, PPS 1, dzicy 2, Wieliczka — og. liczba mand. 16: BBWR 16, Krwica Zdrój — og. liczba mand. 12: BBWR 12.

Woj. lwowski: Jarosław — ogólna liczba mand. 24: BBWR 17, Str. Nar. 1, Undo 2, żydzi 4, Kolbuszowa — og. liczba mand. 12: BBWR 6, żydzi 6, Winiaki — og. liczba mand. 16: BBWR 10, Undo 6, Mościska — og. liczba mand. 12: BBWR 6, żydzi 4, Stren. Ludowe 1, bezpartyjni 1, Sądowa Wiszowa — og. liczba mand. 12: BBWR 4, Undo 3, żydzi 2, bezpartyjni 3, Rudnik — og. liczba mand. 12: BBWR 8, żydzi 2, Chrz. Dem. 2, Przeworsk — og. liczba mand. 16: BBWR 8, Str. Nar.

1, żydzi 3, bezpartyjni 2, Chrz. Dem. 2, Niemirów — og. liczba mand. 12: BBWR 4, Undo 3, żydzi 5, Tyczyn — og. liczba mand. 12: BBWR 7, Str. Nar. 1, żydzi 3, Chrz. Dem. 1, Białowa — og. liczba mand. 12: BBWR 9, żydzi 2, Stren. Lud. 1, Rymanów — og. liczba mand. 12: BBWR 4, Str. Nar. 2, żydzi 5, bezpartyjni 1, Kulików — og. liczba mand. 12: BBWR 4, Str. Nar. 1, Undo 2, żydzi 2, starorusini 3, Żółkiew — og. liczba mand. 24: BBWR 22, Undo 1, lista ruska 1 mand.

Woj. stanisławowski: Bolesów — ogólna liczba mand. 24: BBWR 8, Undo 7, żydzi 6, Str. Lud. 1, inni ukraińcy 1, Nemcy 1, Kuty — og. liczba mand. 16: BBWR 7, Undo 1, żydzi 5, ukraińcy 3, Halicz — og. liczba mand. 12: BBWR 5, Undo 1, żydzi 2, starorusini 4, Świątyni — og. liczba mand. 24: BBWR 7, Undo 4, żydzi 3, Chrz. Dem. 1, inni ukraińcy 4.

Woj. tarnopolskie: Barysz — og. liczba mand. 12: BBWR 5, Str. Lud. 3, bezpartyjni 3, Chrz. Dem. 1, Czortków — og. liczba mand. 24: BBWR 10, Str. Nar. 2, Undo 4, żydzi 6, inni ukraińcy 1, Kamionka Strumkowa — og. liczba mand. 16: BBWR 6, Str. Nar. 1, Undo 3, żydzi 4, bezpartyjni 2, Skalat — og. liczba mand. 16: BBWR 5, Undo 2, żydzi 5, bezpartyjni 3, starorusini 1, Podwołoczyska — og. liczba mand. 12: BBWR 3, Undo 1, żydzi 6, bezpartyjni 2, Zatońce — og. liczba mand. 16: BBWR 6, Str. Nar. 1, Undo 5, żydzi 3, bezpartyjni 1 mandat.

LICYTACJA MEBLI B. POSŁA
KIERNIKA.

Warszawa. — Na dzień 20 b. wyznaczony komornik licytację mebli, znajdujących się w mieszkaniu b. posła Kiernika. Meble te zostały zajęte na poczet zasądzonych opłat sądowych. Należność od p. posła Kiernika na rzecz skarbu wynosi 2.180 zł.

REWIZJA W GDYŃSKIEJ FIRMIE
„MEWA”.

Gdynia. — Z polecenia władz sądu okręgowego dokonano rewizji w Gdynskiej firmie „Mewa”, zajmującej się połowem śledzi na morzu Bałtyckim pod polską banderą.

Są podstawy do przypuszczenia, że jest to dalszy ciąg akcji, zmierzającej do oczyszczenia portu gdynskiego z kombinatorskich sztuczek kondotjerów przemysłu zagranicznego.

POŻAR W UNIwersYTECIE
LWOWSKIM.

Lwów. — W sobotę rano wybuchł w gmachu uniwersytetu w Lwowie przy ul.

Samoloty wśród burzy i piorunów.

W jakim stopniu pioruny mogą być groźne i niszczycielskie dla samolotów, o tem niema ustalonego dotąd zdania i opinii. Ponieważ aeroplan w locie nie jest połączony z ziemią, nie przedstawia on obiektu „przyciągania” dla piorunu; ogólnie jednak wiadomo, gdy uderzy weń piorun podlega on spaleni i zniszczeniu.

W laboratorium doświadczalnym fizyki w Bruksawie, prof. Koppe poczynił obserwacje nad 29 wypadkami uderzenia piorunu w aeroplan i wyciągał z nich odpowiednie wnioski, które kolidują z ogólnie rozpowszechnionem mniemaniem. Jak stwierdził więc prof. Koppe nie zachodzi wypadek „uderzenia piorunu” w aeroplan, lecz, o ile aeroplan znajduje się w polu wylądowań i napięcia elektrycznego, powstaje szereg wylądowań, podczas których aeroplan staje się sam cząstką kierunku wylądowań elektrycznych. Rzecz prosta, przechodzi wówczas prąd elektryczny, ale jak dotychczas nie obserwowano w takich wypadkach ani porażenia załogi samolotu, ani też szkód materialnych.

Zbadane przez prof. Koppe 29 wypadków dotyczy 4-ech aeroplanów drewnianych, 8 mieszanych, 17 całkowicie metalowych. Oddziaływanie wylądowań elektrycznych w przestworzach podczas lotu było słabsze w skutkach przy aeroplanach zbudowanych całkowicie z metalu, niż przy innych. Największa ilość wypadków wylądowań wywarzała się na wiosnę, co jest związane z silnymi porami wiatrów oraz z częstymi, nagłymi i silnymi opadami. Jak twierdzi dalej prof. Koppe, do wylądowania przyczynia się przeważnie wisząca antena, podwieszona przy aeroplanie. Z 29 wypadków wymienionych tylko 3 dotyczyły aeroplanów bez podwieszonych anten. Niebezpieczeństwo uszkodzenia przy wylądowaniach podlega przedewszystkiem radiostacja na samolocie. Wiąsowie niebezpieczeństwo może powstać tylko na skutek uszkodzenia przez wylądowanie aparatów pomiarowych, kierowniczych. Załogę nie grozi niebezpieczeństwo wskutek wylądowań. O ile aeroplan posiada zwisającą antenę, powinna ona być zwinęta i wciągnięta na pokład w czasie burzy i wylądowań. M. K.

Można się zatrucić

lustrem, kwiatami i t. p.
Zatrucie następuje nietylko przez spożycie substancji trujących, lecz także przez wdychanie ulatniających się cząsteczek.

Zatrucie to występuje niejednokrotnie w ten sposób że nawet lekarz nie zdaje sobie z tego sprawy i chorobę przypisuje całkiem innym przyczynom.

Tak więc np. tapety farby zielone zawierają bardzo często trujący arsenik, które go drobniutki cząsteczki wdychają mieszkańcy przez lata całe, tak że w końcu muszą zapaść na ciężkie zatrucie arsenikiem. Tak samo w wielu preparatach służących do leczenia robactwa i moli znajdujący się arsenik; jeśli więc preparaty te rozpylamy w całym mieszkaniu, nie więc dziwnego że wcześniej czy później następuje zatrucie arsenikiem.

To samo dotyczy zwierciadeł, które jak wiadomo, pochlgnięte są na tylnej powierzchni; pewnym preparatem rtęciowym. Jeśli więc w pokoju sypialnym jest umieszczonych kilka lustro to może nastąpić powolne zatrucie rtęcią.

Również zgubny wpływ na zdrowie mogą wywrzeć zwierzęta wpychane i futra porozwieszane, zabezpieczone zazwyczaj przez pucanie się przez napajanie skóry arsenikiem.

Tak samo niektóre kwiaty pokojowe np. oleander konwalie, zawierają w sobie silną truciznę działającą przedewszystkiem na serce, dlatego też nie trzeba brać ich do ust jak to wiele osób ma zwyczaj czynić z kwiatami.

Rządy kobiece.

Zagadnienie, czy kobiety nadają się do polityki, zwłaszcza zaś do rządzenia większą grupą społeczną czy państwem inte resowało umysły wybitniejszych pisarzy i uczonych.

Jedną z najciekawszych książek, dotyczących tej sprawy jest powieść bardzo poważnego, cenionego i bardzo poczytnego autora hispańskiego Armando Palacio Valdes, nosząca tytuł „El Gobierno de las mujeres” (Rządy Kobiece); która z jednej strony wywołuje bardzo pochlebne głosy krytyków z drugiej zaś dała niektórym

publicystom powód do polemiki. Dzieło to jest właściwie zbiorem odpowiednio ujętych życiorysów dziesięciu kobiet, wybitniejszych postaci historycznych które stały u steru rządów. Jest to jakby pewnego rodzaju szkic historyczny polityki kobiecej.

Autor z naciskiem uczynia uwagę, że kobieta ma wyalenie w życiu politycznym również doniosłą rolę do spełnienia, jak w innych polach. Dusza kobieca ma pewne szczególniejsze cechy bardzo cenne, jak poczucie sprawiedliwości, zamiłowanie porządku i zmysł ekonomiczny, łatwość uczucie i subtelność moralną zaparcie się i wytrwałość. Poszczególne charakterystyki w książce stanowią same w sobie wybitne, napisane z maestrią, dzieła sztuki. Słusznie można powiedzieć że są to jak by wspaniałe obrazy, malowane przez utalentowanego portreciście, nie zaś zwyczajne banalne fotografie. Należy więc książkę tę traktować raczej z punktu artystycznego niż politycznego, chociaż i politycy znajdą tam szereg doskonale roz wiazanych zagadnień.

Rady praktyczne dla gospodni

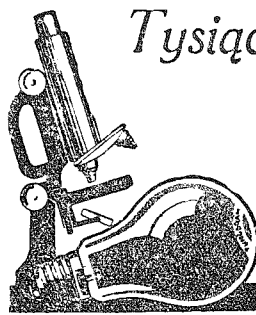
Ceraty, które straciły połysk, odświeża się przez nacieranie pastą z złotego wosku i terpentyny; po wyschnięciu wypolerować wełnianą szmatką. Ceraty nie należy myć mydłem i sodą. Każdą plamę trzeba natychmiast usunąć gorącą wodą, bo gdy raz wsiaśnie, nie można jej już wywabić bez szkody.

Łańcuszki i drobiazgi srebrne odświeża się w następujący sposób: w litrową butelkę wlać 2/3 ciepłej wody z drobno nakerobanem mydłem. Wrzucić w butelkę łańcuszki lub inne srebrne drobiazgi i poruszać butelką najmniej 5—10 minut. Gdy butelka będzie pełna piany przedmioty będą napewno czyste i białe. Wypłóścić je w czystej wodzie kilka razy i wysuszyć w trocinach.

Szklane przedmioty odzyskują połysk, jeśli się je myje w wodzie z boraksem.

Jeżeli złote lub czerne koronki przy bielizni straciły kolor, można je odświeżyć smarując je po wypraniu i wysuszeniu penszłem maczanym w mocnym odwarze cebuli.

Aby otrzymać smaczną herbatę, nie na

Tysięczna część milimetra

stanowi różnicę, gdy chodzi o konstrukcję druczka świetlnego do żarówek. Drucik ten, o wielo cieniwszy od włosa ludzkiego, to serce żarówki, stanowi o jej sprawności, zużyciu prądu i trwałości. Dlatego też tylko fabryka, rozporządzająca dziesiątkami lat doświadczenia i stosująca najdoskonalsze maszyny, może wyrabiać żarówki rzeczywiście ekonomiczne. Jeżeli chcesz właściwie oszczędzać, uważaj przy zakupie, by dano Ci żarówkę światowej marki

TUNGSRAM

Z KRAJU

leży wody gotować długo, lecz odstawić zaraz po zagotowaniu. Przed parzeniem herbaty wymyć dobrze parcelanowy imbryczek i w ciepły wysypać łyżeczkę herbaty. Wlać tyle ciepłej gotującej się wody, aby herbata zamokła i postawić na parze, nigdy na gorącej blasze. Po naciągnięciu herbaty dolać wody więcej i nalewać do szklanek.

Chcąc przywrócić białość zżółkłej bieliznie należy wlać do wody, w której ją się płóce, łyżeczkę czystej terpentyny, co nadaje bieliznie białość i pozór nowości.

Płamy tłuste na materiałach wełnianych najlepiej wywabia się amoniakiem. Również amoniakiem czyszczy się złote pły my od kwasów.

— „Dla zdrowia”. Pod tym tytułem ukazał się Nr. 1 Miesięcznika, poświęconego racjonalnemu odżywianiu, wychowaniu fizycznemu, walce z chorobami społecznymi i znanostworom, redagowany przez najwybitniejszych higienistów i lekarzy — profesorów. Pisany stylem dostępnym dla najszerszych warstw inteligencji i czytającego ogółu, zamieszcza w każdym numerze m. in. „Skryżkę Pytań i Odpowiedzi”, która daje wy czerpujące, miarodajne informacje o wszystkich — najciekawszych obchodzących kwestiach — bo kwestiach zdrowia osobistego i higieny społecznej. Redakcja czasopisma mieści się w Warszawie przy ul. Żurawiej 40 (tel. 9-84-90). Red. naczelny Dr. Gustaw Raciązek, abonament roczny zł. 10.

(-) Defraudant popełnił samobójstwo.

W magistracie kaliskim zostały odkryte nadużycia, przyczem okazało się, że donosił ich urzędnik Aleksander Zajcew, Nieuczciwy pracownik przywłaszczony sobie 18,000 zł., które były przeznaczony na wypłatę. Po popełnieniu defraudacji Zajcew zbiegł. Powiadomiona o tem prokuratura nakazała poszukiwanie i aresztowanie Zajcewa. W pozostawionych liścach defraudant pisał, że gdy nadużył wyjdą na jaw odbierze sobie życie. Jak się okazało, defraudant udał się do Ostrowa, gdzie w bufcie kolejowym I klasy zjadł obiad, poczem wykupiwszy bilet wsiadł do przedziału 4-ej klasy i zanim pociąg ruszył z Ostrowa wystrzelił z rewolweru odebrał sobie życie.

(-) Zabił przyjaciela żony odważni

kiem. Mieszkaniec wsi Police pod Płockiem, Stefan Tempczyk, podejrzawiał żonę swoją o zdradę z sąsiadem Wacławem Gibkiem. Chcąc upewnić się w swoich podejrzeniach, Tempczyk oznajmił żonie, że wyjeżdża na jarmark. Sam zaś przebrał się w szaty kobiece i wiażywszy sobie do pomocy niejakiego Antoniego Zarzyckiego, zaczął się w pobliżu domu. Wieczorem, gdy Gibek odwiedził Tempczyka, zdradziony mąż wtargnął wraz ze swoimi pomocnikami do mieszkania i bił Gibka po głowie odważnikiem tak długo, aż ten wyzionął ducha. Tempczyk zawiół trupa rywała na drogę i tam go porzucił. Sąd okręgowy w Plocku skazał Tempczyka na 8 lat więzienia, a Zarzyckiego uniewinnił. Obecnie sąd apelacyjny zmniejszył Tempczykowi karę do 6 lat, natomiast wyrok uniewinniający Zarzyckiego uchylił i skazał go na 3 lata więzienia.

Zginęły akta sądowe

przed licytacją kamienicy.

Jak donoszą, na zarządzenie prokuratora na przy sądzie okr. aresztowano bogatego właściciela kamienicy przy ul. Janowskiej nr. 20 w Lwowie, Izaaka Tiergera. Aresztowanie pozostaje w związku z nader tajemniczą aferą, która wyświelił sędziwo sądowe. Przed kilku dniami mianowicie miała się odbyć licytacyjna sprzedaż kamienicy Tiergera, celem pokrycia pretensji inż. Jana Stepiki w wysokości 130,000 złotych, przysądzonej mu po 5-letnim procesie. W ostatniej chwili tuż przed rozpoczęciem licytacji okazało się, iż z aktów sądowych zniknęły i. zw. szczegóły licytacyjne, wobec czego licytacja została udaremniona.

Zagadkowy ten fakt doszedł do wiadomości prokuratora, który wszczął dochodzenie, polecając przedewszystkiem aresztowanie Tiergera.

(-) Straszny wypadek przy szczepieniu koni. Z Kos. pow. miechowskiego, donoszą: Podczas szczepienia rozpoznawczego koni przeciw nosaciznie, zdarzył się tu straszny wypadek. Jeden z koni, do którego podszedł weterynarz, spłoszył się i pognął w pole, ciągnąc za sobą fornalę Welusza, który kogoś ręką obwiązał był sobie uzde. Konia ciągnął nieszczerliwie kilkaset metrów, zanim zdołano go zatrzymać.

Fornal został strasznie okaleczony. Ma 5 ran na głowie od uderzeń kopytami i skóre zdarta z całej twarzy, pozatem zaś wiele okaleczeń na ciele. Został przewieziony w stanie groźnym do szpitala.

Zorgonizowaniam i przygotowaniam do obrony przeciwlotniczo-gazowej nie grozić nie będzie. Zapisujcie się do L. O. P. P.

Wskazówki ogrodnicze na grudzień

W sadzie sadzimy drzewa i krzewy owocowe. Ziemię pomiędzy drzewami wapnujemy (albo dodajemy tomasówkę na zemiach lekkich), albo nawozimy obornikiem lub też kompostem i przorujemy. Przy samych drzewach lepiej zostawić ka walczki do ręcznego przekopania. Młode drzewka zabezpieczamy od zajęcy i przemarznięcia owiazaniem pni sianą prostą, trzcinią lub gałązkami drzew iglastych. Od przemarznięcia chronią też młodsze drzewka pomalowanie wapnem (błęskie gęstem mlekiem wapniennym: 6—8 kg. wapna na 100 litrów wody, do tego daje się 1/4—1/2 kg. żółci białej) 1—2 wiadra gnojówki, wadło świeżego krowiecia i gliny tyle, aby się mieszanina dobrze smarowała).

Drzewa które chcielibyśmy przesadzić w zimie, należy teraz okopać, aby potem przeniesić drzewa ze zmarzniętą bryłą.

Owoce w przechwalnicach zbieramy. Jeśli zauważymy że owoce są marszczone, jest to dowód zbytnej suchości powietrza w piwnicy, co usuwamy przez skraplanie podłogi wodą. W dnie bezmroźne piwnicy nie mrozie muszą być okłania piwniczne szczelnie zamknięte. Oczyszczając drzewa z mchu i porostów. Opaski lepowe odnawiać i opaski ze słomy zdejmować ostrożnie na płachty i palić. Zbierać i palić „mumaję” cwoocwa. Niszczyciel jajełzka lub gniazdzka gasiente Po zamrażnięciu ziemi, ziemi pomiędzy krzakami truskawkę wykładamy nawozem słomiastym.

W ogrodzie warzywnym kryjemy kopce z warzywami, zbieramy je w plwiniach. O ile nie posialiśmy jeszcze marchwi i pietruszki, to należy to zrobić teraz zanim ziemia zamrze.

Zasiewy pokryć gałązkami. Ziemię kopać i nawozić, zostawiając na zimę w ostrej skibie. Nie zapominać o wapniowaniu (jeśli nie daje się nawozu jesiennego). Zdadne do użytku zadolowane kalafiory, cudwicy cykorję i t. p. wybierać w miarę potrzeby.

W ogródku ozdobnym przekopywać i zasilać ziemię pod krzewami. Przechowywać przy lekkim mrozie krzewy ozdobne. Strząsać z iglastych śnieg, aby uchronić;

je od łamania się gałęzi pod jego ciężarem. Najlepiej na początku grudnia, ponieważ jako tako zdrzewniałe pędy róż wytrzymują temp. 10 stop. C. przycinając pędy róż (przedłużono już oberwane z liści) do ziemi i przymocowujemy drzewianymi kołkami. Następnie przykrywamy je dobrze zgóry i zboków gałęziami drzew iglastych, najlepiej jałowcowi lub świerkowiem, Różę pnać okrywamy pociętym słotwami, albo też gałęziami jedliny które łatwo można przymocować do ścian lub filarów pergoli. Delikatniejsze odmiany, jak pernetki, obawiają się w zimie zbytnej wilgoci lepiej je po przycięciu do ziemi; okryć jakby daszkiem z desek, a na to liściom.

Rosliny kwiatowe zimotrwałe byliny po ścięciu zeschłych łodyg okrywamy cienką warstwą liści. Delikatniejsze krzewy ozdobne owijamy słomą jak: kielichowce (Calycanthus), Hortensja ogrodowa (Hydrangea paniculata grandiflora), Magnolia Trzmielina (Eucnymus japonica). Grzędy z roślinami; cebulkowemi jak tulipany, narcyzy, hijacenty lilje okrywamy drobnym nawozem najlepiej ze starych insp.ków. Aż do samą zimy ewentualnie nie wamiż, o ile sprzyjają temu warunki, możemy dosadzać na powyższych rabacie różne lilje jako to: L. Brownii L. Canadense, L. elegans, L. Martagon L. tenuifolium L. testaceum, L. Hausonii, L. parviflorum L. Parryi, L. regale; L. auratum L. tigrinum. Wszystkie lilje sadzimy na głębokość od 10—20 cm., zaleźnie od wielkości cebuli; tylko L. regale sadzi my głębiej tj. na 20—30 cm. Zgrabione liście mają różnorakie zastosowanie złożone w przyzmy i przerabiane stają się po dwóch latach świetną ziemią ogrodową, niezbędna w kwiatarstwie i dla niektórych kwiatów doniczkowych; wysuszone liście służą jako przymieszki do gorącego nawozu kornego (przy zakładaniu inspektów; suche liście (same już tylko) przechowane przez zimę, służą do zakładania późnych inspektów; suchem; liśćmi okrywamy niektóre rośliny na zimę oraz można ich używać jako ściółki dla bydła.

Rower do lazdy na lodzie.

Francuz Henri Breaud wynalazł rower do łaźdy na lodzie nazwany „velo - glace”. Na zdjęciu wynalazca demonstruje swój rower na jednym z torów lodowych w Paryżu.

Ze świata

(X) Sztandar naisterszego uniwersytetu, Uniwersytet rzymski od roku 1513 nie posiadał wcale własnego sztandaru. To też w roku bieżącym, podczas otwarcia 634 roku akademickiego, dokonano poświęcenia nowego sztandaru. Senat akademicki z rektorem Alfredem Roceo (b. ministrem sprawiedliwości) miał podczas inauguracji togi akademickie natomiast na czarne koszule faszystowskie.

(X) Nowe linie lotnicze podbiegunowe. Północne okręgi Kanady mają otrzymać dwie nowe linie lotnicze; kanadyjskie ministerstwo poczt zamierza wydłużyć istniejące linie lotnicze, a mianowicie do prowadzić jedną aż do brzegów rzeki Mackenzie, drugą zaś prawie do morza polarnego, do Coppermine, oddalonego o 300 klm. od zatoki Camerona. Samoloty będą przewozić pocztę oraz pasażerów w te dalskie, podbiegunowe okolice.

(X) Okresianie powieściopisarza. Błascopio Ibanez mówił, że „prawdziwy powieściopisarz to taki pan, który będąc sam na pustynnej wyspie, przysiadnie na kamieniu, napisze opowiadanie, a potem będzie kilometrami wędrował, żeby spotkać kogoś, kto je przeczyta”.

(X) Szewc historyk. Gdy na ulicach Bolonii robotnicy burzyli stary mur, pewien szewc, Angelo Pinelli powstrzymał ich okrzykiem: „Co robicie! Przecież to zabytek historyczny; to stary mur rzymski”. Urzędowi archeologowie sprawdziłi wkrótce, że szewc miał rację. Jak się okazało „mistrz obuwia” zajmował się również historią i archeologią; niedawno ten skromny uczonec, który sam odnosił buty swym klientom zmarł.

(X) Poeta ubogich i opuszczonych, Jehan Rictus, poeta francuski, zmarł w Paryżu. Można go porównać do Jana Kasprzowicza, gdyż i jego nazywano „poetą ubogich”. Jego prawdziwe nazwisko brzmi: Gabriel Raudon. Urodził się w r. 1867 w Boulogne sur Mery, wychował się w Londynie i Szkocji. Jako sierota wiele w życiu wycierpiał i znał dobrze co to głód i nędza. Rozumiał więc dobrze

niedolę biedaków i pisał dla nich wiele poezji, pełnych zrozumienia i serdecznego współczucia. Utwory jego były tak szczere, że wkrótce zyskał popularność; drukowano je w szeregu pism francuskich. Posiadał również zdolności rysunkowe. Najlepszym jego zbiorem poezji jest tesknota, smutne, pełne gorzycy i żalu „Soliloques des Pauvres”.

Związek kradnących modele

W Paryżu pracowała przez dłuższy czas jako skromna pracownica igły młoda dziewczyna Magdalena Duvivier. Praca w wielkich magazynach i domach mody nie przysporzyła jej ani pieniędzy, ani też nie wrosła kariery. Po pewnym czasie zaszła w ciążę i postanowiła zarabiać na życie podobnym do niej pracownikiem wędrowawszy przez pewną drogę pracować w najelegantszych salonach mody w Paryżu, sprytna Magdalena wpadła na pomysł zorganizowania związku dla kradnących modele sukien, okryć etc. Do tego związku zwerbowała Duvivier znane sobie pracowniczki igły, midniejki tej samej kategorii, co ona, zniechęciła je obietnicą dobrego zarobku za dostarczenie modelu nowości i puściła w ruch oryginalny związek. Interes rozwijał się dobrze, tak dobrze, iż sprytna Magdalena wciągnę-

ła do pracy także i wyższą kategorię pracownic, t. zw. mannequins (modelki). Skończony modele sukien, płaszczów etc. sprzedawała p. Duvivier za tanie ceny klientom, które z kolei znów odprzedawały kopie agentkom amerykańskich domów mody. „Związek” prosperował tak długo, aż wreszcie poszkodowane firmy wpadły na trop przestępczyni. Po nitce do kłębka idąc, wykryto związek i jego założycielkę, a wkrótce przed sądem paryskim rozegra się wysoce interesująca sprawa o nieprawne przywłaszczanie sobie modeli krawieckich.

(X) Kowal najslynniejszym barytonem. Jeden z najslynniejszych barytonów włoskich Titta Ruffo wyda wkrótce swe pamiętniki. Będą one niewątpliwie ogromnie ciekawe ze względu na niezwykłość kariery Ruffa. Jak wiadomo bowiem, był on początkowo kowalem, pomagając swemu ojcu w zakładzie ślusarsko-kowalskim w Pizie. Jako śpiewak rozpoczął swą karierę w 20 roku życia, dorabiając się oprócz ogromnej sławy i znacznego majątku.

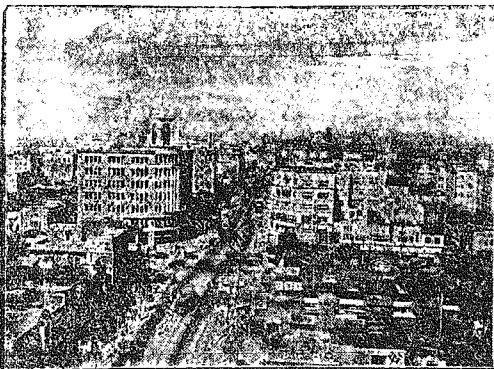
(X) Mleczna bitwa pod Budapesztem. Tragikomedia bitwa między mleczarkami a policją rozegrała się pod Budapesztem. Prefektura budapeszteńska wydała zakaz bezpośredniego przewozu mleka ze wsi do stolicy. Tymczasem mleczarki zebrały się w większą grupę i postanowiły, nie bacząc na zakaz, przedostać się do miasta. Po drodze natknęły się na policję, która zabarykadowała drogę. Przyszło do homeryckich zapasów na mocne słówka, aż wreszcie mleczarki ujęły konwie i zaczęły obławiać front wroga mleczarek. Bitwa skończyła się porażką mleczarek i straciła 3,000 litrów rozlanego mleka.

Czy wiecie, że..

...słynny wynalazca i uczonec Marconi odwiedził Mukden, stolicę Mandżukuo.

...na wyspie św. Heleny, w Longwood, otwarto w obecności gubernatora muzeum Napoleona.

...w Stanach Zjednoczonych ma być wybudowanych 2000 portów lotniczych dla komunikacji pasażerskiej.

Amerikanizacja Tokio

Po wielkiej katastrofie trzęsienia ziemi z przed kilku lat, stolica Japonii odbudowuje się i rozbudowuje w niezwykle szybkim tempie, zatracając jednak coraz bardziej swój egzotyczny charakter i przypodabniając się do miast amerykańskich. Oto widok jednej z odbudowanych dzielnic Tokio.

PROSZEK z KOGUTKIEM
(MIGRENA NERWOSNY)
BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGJE,
BÓLE ZĘBÓW
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA,
BÓLE ARTYRETYCZNE
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
PROSZEK TO WYRABIAJĄ W POSTACI
TABLETEK
ZADAJCIE ORYGINALNYCH PROSZEKÓW
z KOGUTKIEM

— Dla amatorów brydża. Analiza rozrywek, przeprowadzonych przez mistrzów brydża, doprowadza zawsze do wytycznych, które powinny być fundamentami tej niezwykłej gry.

— Studium brydżowe, opracowane krytyczniej i chętnie, jest wyjątkowo wartościowym przykładem dla tych, którzy pragną doprowadzić swoją grę do najwyższego poziomu.

Praca, która systematycznie przeprowadza mieszcznika „Bridge” nad normalizacją zasad brydża w Polsce, zastępuje na specjalną uwagę; Nr. 6 tego wydawnictwa reprezentuje te wszystkie walory, jakie już niejednokrotnie podkreślał. Bogaty w dial teoretyczny, analizy partii, listy, bogaty w rozrywek, bogata treść teletonowa ze znakomitym działem „Brydż... Brydż...” na czele, nowela, oryginalne korespondencje z centrów brydżowych Europy, sprawozdania, dial zadań i w. inn. — sprawiają, że Nr. 6 miesiecznika „Bridge” jest nie tylko korzystną ale i bardzo interesującą lekturą.

Pomyłka.

— Niech pani sobie wyobrazi, jaki miślam wyśadek przy gotowaniu obiadu: zamiast posypać leguminy makiem cukrem, posypałam ją proszkiem do golenia!

— I co? zrobił pani mąż, kiedy zjadł leguminy?

— Pienił się!

— Nieszczęście.

Zona: — Czy pamiętasz ten dzień, kiedyśmy się po raz pierwszy poznali?

Mąż: — Pamiętam doskonale, było to u Głabków, przy stole siedzieliśmy trzynastu osób.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

WTOREK, 12 GRUDNIA.

Warszawa — fala 1411.8 m. moc 12 kW.
7:00 Audycja poranna 11:40 Przesład Prasy Polskiej, 11:50 Odczyt, 11:57 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa 12:05 Muzyka gramof. 12:30 Dziennik południowy 12:38 Muzyka gramof. 15:25 Wiadomości gospodarcze 15:40 Muzyka gramof. 16:25 Skrzynka P. K. O. 16:40 Odczyt 16:55 Muzyka. 17:50 Wiadomości rolnicze 18:00 Odczyt 18:20 Jak pracuje kopalnia soli potas, w Katowcu. 19:05 Rozmaitości 19:25 Feljton aktualny 19:40 Wiadomości sportowe 19:47 Dziennik wieczorny, 20:00 „Madame Butterfly”, opera w 3 aktach G. Pucciniego. 22:25 Muzyka taneczna. 23:00 Komunikaty 23:05—23:30 Muzyka taneczna.

WTOREK, 12 GRUDNIA.

Katowice — fala 408.7 m. moc 12 kW.
7:00—12:05 Transm. z Warszawy i Krakowa. 12:05 Muzyka gramofon. 12:30 Transm. z Warsz. 12:38 Muzyka gramof. 15:20 Wiadomości gospod. 15:25 — 17:50 Transm. z Warszawy i Lwowa. 17:50 Audycja dla dzieci, 18:00 — 19:00 Transm. z Warszawy i Lwowa, 19:05 Rozmaitości, 19:10 Odczyt, 19:25—23:30 Transm. z Warszawy.

A. CHRISTIE

ZABÓJSTWO Rogera Ackroyda

POWIEŚĆ.

Nie należał on do ludzi, którzy potrafia wybaczyć, gdy ich oszukano. Gniew swój skierował najprzód na Ralfa. Nie oszczędził jednak i Urszuli, pomawiając ją, iż umyślnie oplatała młodego chłopca, wiedząc, że odziedziczy wielki majątek. Z jednej i drugiej strony padły raniące słowa.

Tego samego wieczora Urszula wyszła małemi drzwiami, aby spotkać się z Ralfem w pawilonie. Oboje czynili sobie wyrzuty. Ralf oświadczył, że Urszula przez niepomahowaną naturę zniszczyła nieodwołalnie jego przyszłość, ona zaś oskarżała go o dwulicowość. Rozstali się, a w pół godziny później znaleziono ciało Ackroyda. Od tego wieczora Urszula nie widziała męża, ani nie otrzymała od niego żadnej wiadomości.

W miarę jak rozwijało się opowiadanie, zdawałem sobie sprawę, jak niezwykle zazębiały się ogniwa tego łańcucha.

Gdyby Ackroyd żył, niewątpliwie zmie-

niłby testament. Znałem go dosyć dobrze, aby rozumieć, że nie omieszkałby tego uczynić. Jego śmierć wypadła w najstosowniejszej dla młodego małżeństwa chwili. Nic więc dziwnego, że Urszula zdobyła się na tyle siły, aby grać swoją rolę z takim poświęceniem.

Rozmyślenia moje przerwał głos Puaro. Po tonie domyśliłem się, że i on zdaje sobie sprawę z ważności chwili.

— Pozwoli pani, — zwrócił się do Urszuli, — że zadam jej pytanie, na które proszę aby mi pani odpowiedziała zupełnie szczerze, gdyż od tego wszystko może zależeć. Która mogła być godzina, kiedy pozostawiła pani kapitana Patona w pawilonie? Niech się pani dobrze zastanowi, aby odpowiedź pani była dokładna.

Młoda kobieta roześmiała się z gorzycą.

— Czy myśli pan, że tysiące razy nie myślałam nad tem? Było dokładnie pół do dziesiątej, kiedy wyszłam na jego spotkanie. Major Blunt przechadzał się tam i z powrotem po tarasie, tak, że mu siałam przesunąć się poza krzewami, aby go ominąć. Potrzeba mi było trzech minut na dostanie się do pawilonu, mogła więc być za dwadzieścia pięć dziesiąta, kiedy się tam znalazłam. Ralf czekał na mnie i pozostaliśmy razem jakie dziesięć minut, ponieważ było trzy na

dziesiąta, kiedy znalazłam się w domu. Zrozumiałem teraz, czemu pytała tak natarczywie, czy jest dowiedzione, że Ackroyd nie żył już przed godziną trzy na dziesiąta. Pytanie, postawione później przez Puaro, dowiodło mi, że miał on tę samą myśl.

— Kto z was pierwszy opuścił pawilon?

— Ja.

— Pozostawiając tam Ralfa Patona?

— Tak... ale pan nie przypuszcza...

— To, co przypuszczam, nie ma żadnego znaczenia. Co robiła pani po powrocie do domu?

— Poszłam do swego pokoju.

— I została tam pani?

— Mniej więcej do dziesiątej.

— Czy może to ktoś zaświadczyć?

— Zaświadczyć, że byłam w swoim pokoju? O, nie! Ale... Ach, rozumiem. Można przypuszczać...

Urzałem w jej oczach przerażenie. Puaro dokończył za nią:

— Że to pani weszła oknem i uderzyła sztylblem Rogera Ackroyda, siedzącego przed kominkiem. Tak, możnaby to przypuszczać.

— Trzeba być na to szalenie! — krzyknęła z oburzeniem Karolina, gładząc ramie Urszuli.

Ta ukryła twarz w dłoniach.

— To okropne! — szepnęła, — okropne!

Karolina zwróciła się do niej:

— Niech się pani nie dreczy, moja droga, pan Puaro naprawdę w to nie wątpi. Co do męża pani, to przynam otwarcie, że nie mam o nim zbyt dobrego pojęcia: źle postąpił, uciekając i pozostawiając pania samą.

Urszula potrząsnęła energicznie głową.

— Nie! — wykrzyknęła. — Nie można tak mówić. Ralf nie uciekbył. Ale zastanawiam się czy i on, dowiedziawszy się o śmierci ojca nie pomyślał, że to ja zrobiłam!

— On nie mógł myśleć nic podobnego, — oświadczyła moja siostra.

— Ja byłam dla niego taka okrutna tego wieczora, taka ostra, pełna gorzycy. Nie chciałam słuchać wyjaśnień, nie chciałam wierzyc, gdy mówił, że mnie kocha. Powiedziałam mu wszystko, co o nim myślałam, umyślnie, aby go zranić.

— To mu nie nie zaszkodziło, — odewała się Karolina. — Niech pani nigdy nie przejmie się tem, co pani mówi mężu czynnie. Jeżeli to nie będzie komplemmentem, nie uwierzy pani. Oni są tacy zarozumiali!

Urszula mówiła dalej, zalamując głosem.

Ja
lin n
prz
wach
zaint
symp
la"
kiego
prze
W
kie,
kiem
na po
tego
wy
wyzw
Polsk
wysz
miec
wiel
całk
tach
zaw
nie p
chu.
sunk
tych
Rząd
wy
prze
dowa
go ko
racja
krok
czyli
umow
Le
trzn
„ula
racja
nać
nia n
pnia
wsze
do v
godo
szter
nych
Por
jest
euro
bitni
pacy
kiem
O
dów
nie
nych
n
pols
barc
różn
staw
Polsk
istni
ne w
i zw
Ta
prze
wył
gran
auto
już
czę